

Pysslingen förskolor och skolor AB

Org.nr. 556035-4309

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Farstaängsskolan
belägen i Stockholms kommun

Tillsyn i Farstaängsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Pyslingen förskolor och skolor AB (556035-4309) under Hösten 2016. Farstaängsskolan besöktes av Skolinspektionen den 26 oktober 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt skolans sammanställning klarade 81,3 procent av eleverna kravnivån i samtliga delprov i det nationella provet i svenska läsåret 2015/2016. I det nationella provet i matematik klarade 50 procent av eleverna kravnivån i samtliga delprov samma läsår.

Enligt skolans sammanställning nådde 95 procent av eleverna kunskapskraven i svenska och i de natur- och samhällsorienterade ämnena läsåret 2015/2016. I matematik nådde 91 procent av eleverna kunskapskraven samma läsår.

Årskurs 6

Det finns ingen nationell statistik för elevernas resultat på de nationella proven för läsåret 2015/2016 då uppgifterna baseras på för få elever.

Enligt skolans sammanställning nådde mellan 100 procent av eleverna kunskapskraven i samtliga ämnen utom idrott och hälsa 2015/2016.

Trygghet och studiero

Av skolans egen undersökning från 2016 utmärker sig svaren negativt från såväl eleverna, lärarna som vårdnadshavare på bl.a. påståendena "Mitt barn kan få studiero i skolan", "Eleverna på mitt barns skola behandlar varandra med respekt" och "Personalen tar hänsyn till vad eleverna tycker och tänker" jämfört med andra påstående från samma undersökning.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-04-14
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-04-14
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att det finns brister i såväl undervisningen som studiemiljön på skolan. Eleverna ges inte ett aktivt lärarstöd på samtliga lektioner och eleverna ges heller inte tillräckligt inflytande i undervisningen. Vidare råder det bristande studiero på lektionerna i vissa ämnen. Utredningen visar att bristande studiero delvis kan vara ett resultat av de identifierade bristerna i undervisningen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pysslingen förskolor och skolor AB att senast den 14 april 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Pysslingen förskolor och skolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Se till

- att eleverna ges ett aktivt lärarstöd på lektionerna i samtliga ämnen,
- att eleverna ges reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll i undervisningen i samtliga ämnen, samt
- att samtliga lärare, tillsammans med eleverna, planerar och utvärderar undervisningen.

*Motivering till bedömning av brist**Brister i det aktiva lärarstödet*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det aktiva lärarstödet vid Farstaängskolan. Utredningen visar att lärarna inte alltid hinner hjälpa och utmana eleverna i klassrummet, att eleverna inte alltid vet vad de göra på lektionerna i vissa ämnen, samt att eleverna inte i tillräcklig utsträckning får återkoppling av lärarna kring vad de behöver träna på för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Bristen innebär att inte alla elever får den ledning och det lärarstöd på lektionerna som de skulle behöva för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I skolförordningen anges att eleverna, genom en strukturerad undervisning, ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Utredningen visar att eleverna kan få vänta länge innan de får hjälp och att lärarna inte alltid hinner hjälpa alla elever på lektionerna. Enligt inkomna handlingar och av flera intervjuer framgår förvisso att skolan har infört halvklasslektioner i flera ämnen, men lärare uppger i intervju att de har svårt att hinna med att hjälpa och utmana alla elever under lektionerna. Enligt lärarna hinner de inte med de elever som behöver utmanas ytterligare för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling, då de elever som behöver mer hjälp tar tiden i anspråk. Denna bild bekräftas av intervjuade elever, som berättar att de får vänta länge på att få hjälp på lektioner i vissa ämnen, och att det förekommer att läraren inte har tid att hjälpa alla elever på vissa lektioner. Eleverna uppger att när eleverna får vänta på att få hjälp av läraren så börjar de prata istället, vilket i sin tur påverkar studieron i klassrummet negativt. Elever kan i intervju inte ge några exempel på vilken hjälp de får om något är svårt.

Utredningen visar även att den information kring arbetsuppgifterna som läraren ger ibland är otydlig för eleverna och att läraren inte i tillräcklig utsträckning återkopplar till eleverna vad de behöver träna på. Flera lärare uppger i intervju att de går igenom kunskapskraven med eleverna, och några lärare uppger att de berättar vad eleverna ska kunna och vad de ska träna på. I intervjuer med elever framgår dock att eleverna inte vet vad de ska göra på vissa lektioner, och eleverna kan heller inte ge några exempel på hur lärarna återkopplar kunskapskraven, annat än vad ett visst poäng på ett prov innebär.

för betyget. Flera elever känner heller inte till att de fått reda på vad de behöver träna på för att bli bättre på lektionerna, utan uppger att sådan information får de vid utvecklingssamtalet. Av inkomna handlingar framgår att skolan arbetar med att implementera en gemensam lektionsstruktur vars syfte är att förtydliga instruktioner och undervisningen, men enligt den ställföreträdande rektorn är arbetet med detta fortfarande ett utvecklingsområde.

Brister i elevinflytande i undervisningen

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Farstaängskolan inte i tillräcklig utsträckning ges inflytande i undervisningen. Utredningen visar att elevinflytandet varierar, såväl det faktiska inflytandet på lektionerna i de olika ämnena som elevernas delaktighet i utvärderingen av undervisningen. Bristen innebär att eleverna inte tränar de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga inom ramen för undervisningen. Detta kan leda till ett bristande engagemang från eleverna.

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Vidare framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer, och undervisningens innehåll. Läraren ska vidare tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Utredningen visar att eleverna har bristande inflytande på lektionerna i vissa ämnen. Av rektorns skriftliga svar gällande elevinflytande inför tillsynsbesöket framgår att elever ges möjlighet att välja arbetsuppgift utifrån sina individuella mål, att elever kan komma med förslag på arbetssätt och redovisningsformer, samt att eleverna är delaktiga inom vissa arbets-områden och lektionsplaneringar. Lärarna ger också i intervju exempel på att elever fått välja vad de ska arbeta med, hur eleverna ska arbeta och hur de redovisa sina kunskaper. Men såväl lärare som elever ger uttryck för att elevinflytandet i på lektionerna brister. Lärare ger uttryck för att elevinflytande kan vara svårt att åstadkomma då kursplanerna redan är "fullspäckade", och att det därför inte finns så stort utrymme för eleverna att påverka. Lärare uppger i intervju att lektionerna därför är väldigt styrda av läraren. Elever uppger att det är lärarna som väljer arbetsformer och hur eleverna ska visa sina kunskaper. Enligt eleverna väljer lärarna även vad och hur de ska arbeta vid temaarbeten. Elever i en intervju ger exempel på att de får välja läsbok från biblioteket och att de en gång fått välja område att skriva om i ett ämne. I en annan elevintervju berättar eleverna att de kan få bestämma i vilken ordning de ska arbeta med uppgifter enligt ett schema, i de fall de blir klara med den ordinarie arbetsuppgiften. Fler exempel på delaktighet i undervisningen framkommer inte i Skolinspektionens elevintervjuer. Inte heller den ställföreträdande rektorn kan i intervju ge

exempel på elevinflytande, annat än att eleverna efterfrågat och därefter fått mer laborativ matematik.

Utredningen visar att eleverna inte i tillräcklig utsträckning är delaktiga i att utvärderar undervisningen tillsammans med läraren. Av inkomna handlingar inför tillsynsbesöket framgår förvisso att läraren utifrån elevutvärderingar planerar arbetsmetoder för kommande områden, men av intervjuer med såväl elever som lärare framgår att arbetet brister. Ingen av eleverna i en intervju-grupp kan ge exempel på att de fått utvärdera undervisningen. Några lärare uppger att de låter eleverna utvärdera undervisningen i samband med att ett område avslutas, medan andra inte ger exempel på hur elever får vara med och utvärdera. Enligt lärarna är det upp till varje lärare att låta eleverna vara med och utvärdera undervisningen, och inte något som följs upp på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Farstaängskolan inte uppfyller författningarnas krav föreläggs huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpta bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Pysslingen förskolor och skolor AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Intensifiera arbetet med att skapa studiero på skolan.

Motivering till bedömning av brist

Brister i studiero

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på Farstaängskolan avseende studiero. Utredningen visar att bristande studiero utgör ett problem på skolan, vilket leder till att elever har svårt att koncentrera sig på skolarbetet på lektionerna. Bristen kan innebära att eleverna inte får möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero.

Utredningen visar att studiemiljön på Farstaängskolan inte på ett tillfredsställande sätt präglas av studiero. I inkomna handlingar från huvudmannen och framgår att skolan har identifierat studiero som ett utvecklingsområde, och av intervjuer med ställföreträdande rektor, lärare och fritidspersonal framgår att skolan arbetar för att förbättra studieron, genom bl.a. gemensamma lektionsstrukturer och färgkodssystem i några klasser. Samtidigt uppger såväl elever som lärare att bristande studiero fortfarande utgör ett problem. I intervju med elever och lärare beskrivs att det blir stökigt på flera lektioner och i flera ämnen. Enligt en elevgrupp är det alltid stökigt i en klass. Eleverna beskriver även att lärarna inte heller lyckas återfå studiero i klassrummet när det blir stökigt och pratigt. Samtliga elever i en intervjugrupp säger att den bristande studieron innebär att det blir svårt att koncentrera sig.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Farstaängskolan inte uppfyller författningarnas krav föreläggs huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpta bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis

Beslut

2016-12-22

9 (11)

Dnr 44 - 2015:9501

att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Henriette Wejdmark
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Farstaängsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Farstaängsskolan

Farstaängsskolan är en fristående grundskola, förskoleklass till årskurs 6, i Stockholm kommun. På skolan går totalt 227 elever (läsåret 2016/2017). Eleverna i årskurs 5 och 6 går i en åldersintegrerad klass. Huvudmannen för skolan är Pysslingen förskolor och skolor AB. Skolan leds av en rektor.